

TEAMS RAAMATTUKOULU

Avaimia kolossalaiskirjeeseen

JOHDANTO, YLEISTÄ

- Kirjoittaja: Apostoli Paavali
- Kirjoitusajankohta: vuosien 60–62 jKr. aikana
- Kirjoituspaikka: Todennäköisesti Rooma Paavalin ollessa siellä vankeudessa
- Kirjoitettu yhtä aikaa muiden vankilakirjeiden kanssa: Efesolaiskirje, kirje Filemonille, Filippiläiskirje
 - Paavali oli vankeudessa ollessaan kotiaarestissa kahleilla kiinnitettynä vartijaan eikä ollut vankilassa. Paavalilla oli erityisvapauksia: hänen luonaan sai käydä vieraita ja sai kirjoittaa kirjeitä tällaista ei ollut muilla vangeilla.
- Historiallinen tausta: Paavali ei ollut koskaan käynyt Kolossassa eikä ollut seurakunnan perustaja. Perustaja ilmeisesti Epafras, jonka arvellaan tulleen uskoon Paavalin ollessa Efesossa. Seurakuntaan oli levinnyt harhaoppi, jossa kristinuskoon yhdistettiin vaikutteita pakanauskonnoista, kreikkalaisesta filosofiasta ja juutalaisuudesta. Paavali vastusti kyseistä harhaoppia ja vakuutti että Kristus riittää.

JOHDANTO, MILLAINEN PAIKKA KOLOSSA OLI?

- Vastaanottaja: Vähä-Aasiassa (nykyisen Turkin alueella, länsi-Turkissa) sijaitseva Kolossan seurakunta.
- Kolossa naapurikaupunkeineen, joita olivat Hierapoli ja Laodikea, sijaitsi Lykosjoen laaksossa Etelä-Frygiassa.
 - Apostolin aikana alue kuului Rooman Aasian provinssiin. Mainituista kolmesta kaupungista Kolossa oli vanhin.
 - Se oli ollut ennen suurkaupunki, mutta nyt se oli jäänyt naapuriensa varjoon.
 - Kaupungit olivat tunnettuja lääkehoidollisista kylpylöistään, joissa käytettiin alueen kuumia lähteitä ja mineraalipitoistavettä
 - Kylpylöitä käytettiin paitsi rentoutumiseen myös erityisesti hoitomuotona monenlaisiin sairauksiin ja vaivoihin. Niiden toiminta heijasteli antiikin ajan käsityksiä terveyden ja hyvinvoinnin ylläpidosta, jossa vesi, lämpö ja luonnon tarjoamat parantavat aineet olivat keskeisessä roolissa.

JOHDANTO, MILLAINEN PAIKKA KOLOSSA OLI?

- Kolossan väkiluku Paavalin aikana oli todennäköisesti noin 10 000-15 000 asukasta, mikä teki siitä keskikokoisen kaupungin.
- Kaupungin monikulttuurinen väestö heijastaa antiikin ajan Frygian aluetta, jossa kreikkalaiset, juutalaiset ja paikalliset frygialaiset elivät rinnakkain.
 - Frygialaiset: Paikallisia maanviljelijöitä ja käsityöläisiä, jotka olivat alueen alkuperäistä väestöä.
 - Kreikkalaiset: Hellenistisen kauden vaikutuksesta alueella asui myös kreikkalaista syntyperää olevia ihmisiä.
 - Juutalaiset: Juutalaisväestöä oli Frygian alueella merkittävästi, erityisesti Kolossassa ja sen läheisissä kaupungeissa.
 - Juutalaiset olivat saapuneet alueelle Seleukidien hallitsijoiden aikana (200-100 eKr.), ja he muodostivat tärkeän osan Kolossan yhteisöä. Tämä selittää osaltaan juutalaisen perinteen vaikutuksen Kolossan seurakuntaan.
- Kaupunkia ei enää ole tuhoutui maanjäristyksessä joskus vuoden 60jKr. jälkeen

KIRJEEN JÄSENEN

- I. Johdanto ja kiitosrukous (1:1-14)
- II. Kristuksen yliverisuus ja täyteys (1:15-23)
- III. Paavalin palvelutyö ja evankeliumin salaisuus (1:24-2:5)
- IV. Varoitus vääristä opeista ja ihmisten perinnäissäännöistä (2:6-23)
- V. Uskovan uusi elämä Kristuksessa (3:1-17)
- VI. Kristuksen vaikutus ihmissuhteisiin (3:18-4:1)
- VII. Lopulliset kehotukset ja tervehdykset (4:2-18)

KESKEISIMMÄT ONGELMAT

- Kolossan seurakunnan suurimmat ongelmat liittyivät harhaoppeihin, jotka uhkasivat horjuttaa heidän keskittymistään Kristukseen.
- Siitä mitä Kolossassa oleva harhaoppi oikeastaan sisälsi ei ole varmaa tietoa vaan siihen tutkijat ovat kaivaneet vastauksia siitä mitä Paavali kirjeessä sanoo ja opettaa ja siitä on tehty johtopäätöksiä ja kerrotaan mitä ne mahdollisesti ovat.
- Näitä olivat:
 - Harhaopetukset, jotka korostivat rituaaleja, askeesia ja enkelien palvontaa.
 - Virheellinen käsitys Kristuksesta ja Hänen asemastaan.
 - Filosofisten ja mystisten oppien vetovoima.
 - Tarve hengelliseen kasvuun ja pyhään elämään.
 - Seurakunnan yhtenäisyys ja yhteisön rakkaus

KESKEISIMMÄT ONGELMAT

- 1. Harhaopetukset ja väärät opit (Kol. 2:4, 8-23)
 - Lain ja rituaalien korostaminen: Painotettiin juutalaisia sääntöjä, kuten ruokamääräyksiä, juhlapäiviä ja sapatin noudattamista (Kol. 2:16-17).
 - Askeettiset käytännöt: Korostettiin itsekuria ja ankaruutta kehoa kohtaan, mikä saattoi antaa näennäisen viisauden vaikutelman, mutta ei auttanut voittamaan syntiä (Kol. 2:23).
 - Enkelien palvonta: Kirjeessä mainitaan enkelien palvonta (Kol. 2:18), joka saattoi viitata mystisiin uskomuksiin tai henkivaltojen ylikorostamiseen.
- 2. Kristuksen aseman vähentäminen (Kol. 1:15-20, 2:9-10)
 - Jotkut Kolossassa vaikuttavat opettajat näyttivät opettavan virheellisiä käsityksiä Kristuksesta:
 - Kristusta ei pidetty täysin Jumalana tai Häntä ei ymmärretty eikä hyväksytty kaiken luodun Herraksi (Kol. 1:15-17, 2:9).
 - Kristuksen pelastustyötä pidettiin riittämättömänä, ja ajateltiin, että pelastuksen saavuttamiseksi tarvittiin lisäoppeja tai sääntöjä.

KESKEISIMMÄT ONGELMAT

- 3. Filosofisten ja mystisten oppien houkutus (Kol. 2:8)
 - Näissä opeissa yhdisteltiin juutalaisia perinteitä, kreikkalaisia filosofisia ajatuksia ja mystisiä uskonnollisia elementtejä.
 - Juutalaisuus: Monet tutkijat uskovat, että Kolossan harhaopeissa oli juutalaisia piirteitä, kuten Mooseksen lain rituaalien ja määräysten (esim. ruokasäännökset, sapatti ja juhlat) korostaminen. Tämä viittaa pyrkimykseen lisätä Kristukseen uskon juutalaisen lain noudattamista pelastuksen ehtona (Kol. 2:16-17).
 - Kreikkalainen filosofia: Kolossa sijaitsi alueella, jossa kreikkalaisen filosofian vaikutus oli vahva. Erityisesti stoalaiset ja platonistiset ajatukset voivat olla taustalla. Näihin sisältyi korostus henkisyYTEEN, ruumiin väheksyminen ja dualismi (aineellisen maailman ja henkisen todellisuuden välinen ero).
 - Sana filosofia Kol. 2:8:ssa ei viittaa filosofiaan modernissa mielessä, vaan laajempaan elämäntapaan tai oppijärjestelmään, joka pyrki selittämään elämän tarkoituksen.

KESKEISIMMÄT ONGELMAT

- 4. Yksilöiden ja seurakunnan hengellinen kasvu (Kol. 1:9-12, 3:1-17)
 - Paavali näkee haasteena myös sen, että Kolossan kristittyjen tulee kasvaa uskossaan ja elää arjessaan Kristuksen mukaan:
 - Tarvittiin vahvempaa hengellistä ymmärrystä ja kypsyyttä (Kol. 1:9-10).
 - Uskovien tuli hylätä vanha elämä ja pukeutua uuteen, Kristuksen kaltaiseen elämään (Kol. 3:1-10).
 - Tämä koski erityisesti seurakunnan yhteiselämää, jossa tuli näkyä rakkaus, rauha ja anteeksianto (Kol. 3:12-17).
- 5. Seurakunnan yhtenäisyys ja rakkaus (Kol. 3:11-17)
 - Kolossan monikulttuurinen yhteisö kohtasi myös haasteita, jotka liittyivät erilaisten taustojen, kuten juutalaisten ja ei-juutalaisten, välisiin jännitteisiin:
 - Paavali painottaa, että Kristuksessa ei ole eroa kreikkalaisen ja juutalaisen, orjan ja vapaan välillä (Kol. 3:11).
 - Uskovien tulee rakastaa toisiaan ja elää yhteydessä, jossa Kristuksen rauha hallitsee heidän sydämiään (Kol. 3:15).

PPAVALIN VASTAUS ONGELMIIN

- Paavali vastaa Kolossan seurakunnan haasteisiin seuraavasti:
 - Korostamalla Kristuksen asemaa kaiken luomakunnan Herrana ja ainoana välittäjänä.
 - Kumoamalla harhaopit, jotka yrittivät lisätä jotain pelastukseen tai vähentää Kristuksen merkitystä.
 - Ohjaamalla seurakuntaa pois rituaaleista ja ihmisviisaudesta ja kohti Kristukseen juurtunutta elämää.
 - Kannustamalla uskovia hengelliseen kasvuun, jossa he elävät uutta elämää Kristuksessa.
 - Painottamalla yhtenäisyyttä ja rakkautta, jotka vahvistavat seurakunnan yhteyttä.
- Paavalin vastaukset eivät pelkästään torju harhaopetuksia, vaan ne tarjoavat seurakunnalle selkeän näkemyksen siitä, miten elää ja kasvaa Kristuksessa. Ne ovat edelleen ajankohtaisia hengellisen elämän perustana.

PPAAVALIN VASTAUS ONGELMIIN

- 1. Harhaopetukset ja Kristuksen vähättely
- Ongelma: Harhaopettajat pyrkivät hämärtämään Kristuksen asemaa ja täydellisyyttä, esittäen, että pelastukseen tarvitaan jotain lisää (esim. juutalaisia rituaaleja, enkelien välitystä tai mystisiä kokemuksia).
- Paavalin vastaus:
 - Kristuksen ylivertaisuus kaiken yläpuolella:
 - "Hän on näkymättömän Jumalan kuva, koko luomakunnan esikoinen. Hänen kautta on luotu kaikki, mitä on taivaissa ja maan päällä..." (Kol. 1:15-16).
 - Paavali korostaa, että Kristus on kaiken luodun Herra, ei osa luomakuntaa, ja kaikki voimat ja hallitsijat ovat Hänen alaisiaan.
- Kristus on täysin riittävä:
 - "Sillä hänessä asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti, ja te olette saaneet täyteytenne hänessä, joka on kaiken vallan ja voiman pää." (Kol. 2:9-10).
 - Kristuksessa uskovat ovat täysin täysiä; mitään ulkoista ei tarvita täydentämään heidän pelastustaan.

PAVALIN VASTAUS ONGELMIIN

- 2. Filosofisten ja mystisten oppien houkutus
- Ongelma: Seurakuntaan yritettiin tuoda filosofisia ja mystisiä oppeja, jotka perustuvat ihmisviisauteen ja maailman alkeisvoimiin (stoicheia), vähentäen Kristuksen merkitystä.
- Paavalin vastaus:
- Varoitus pettävästä opeista:
 - "Katsokaa, ettei kukaan saa teitä saaliikseen tyhjällä ja petollisella viisaudenopilla, joka perustuu ihmisten perinnäissääntöihin ja maailman alkeisvoimiin eikä Kristukseen." (Kol. 2:8).
 - Paavali varoittaa uskovia siitä, että nämä opit ovat ihmisperäisiä, eivät Jumalasta.
- Viisaus ja tieto löytyvät Kristuksesta:
 - "Hänessä ovat kaikki viisauden ja tiedon aarteet kätkeytinä." (Kol. 2:3).
 - Paavali osoittaa, että Kristus on kaiken todellisen viisauden ja tiedon lähde, eikä mitään muuta tarvita.

PAVALIN VASTAUS ONGELMIIN

- 3. Juutalaislain rituaalit ja askeettiset säännöt
- Ongelma: Harhaopettajat painottivat juutalaisia sääntöjä ja askeettisia käytäntöjä, kuten ruokamääräyksiä, juhlapäiviä ja itsensä kurittamista, ikään kuin nämä olisivat välttämättömiä hengellisyyden saavuttamiseksi.
- Paavalin vastaus:
- Lain rituaalit ovat vain varjo Kristuksesta:
 - "Älköön siis kukaan tuomitko teitä syömisten tai juomisten takia tai jonkin juhlan, uudenkuun tai sapatin vuoksi. Ne ovat vain varjoa siitä, mikä on tulossa, mutta todellisuus on Kristuksessa." (Kol. 2:16-17).
 - Paavali opettaa, että rituaalit olivat vain esikuvaa Kristuksen työstä, joka täyttää kaiken.
- Askeettiset käytännöt eivät vie lähemmäksi Jumalaa:
 - "Ne näyttävät viisaalta omanvalintaisen jumalanpalveluksen, nöyryyden ja ruumiin ankaran kurittamisen vuoksi, mutta eivät ole mitään muuta kuin tyydyttävät ihmisen turhamaisuutta." (Kol. 2:23).
 - Ulkoiset säännöt eivät auta voittamaan syntiä tai edistämään todellista hengellisyyttä.

PAVALIN VASTAUS ONGELMIIN

- 4. Hengellinen kasvu ja kypsyys
- Ongelma: Seurakunnan jäsenten oli vaikea ymmärtää, miten elää ja kasvaa Kristuksessa.
- Paavalin vastaus:
- Hengellinen täyteys saavutetaan Kristuksessa:
 - "Kun te kerran olette ottaneet omaksenne Herran Kristuksen Jeesuksen, eläkää Hänessä juurtuneina Häneen ja rakentukaa Hänen varaansa." (Kol. 2:6-7).
 - Kristuksessa eläminen, uskossa vahvistuminen ja kiitollisuus ovat keskeisiä hengellisen kasvun osia.
- Pukeutuminen uuteen ihmisyyteen:
 - "Pukekaa päällenne uusi ihminen, joka uudistuu tiedossa, Luojansa kuvan mukaan." (Kol. 3:10).
 - Paavali ohjaa uskovia hylkäämään vanhan syntisen elämäntapansa ja elämään Kristuksen kaltaisesti.

PPAAVALIN VASTAUS ONGELMIIN

- 5. Seurakunnan yhteys ja rakkaus
- Ongelma: Monikulttuurinen ja monitaustainen seurakunta saattoi kohdata erimielisyyksiä ja eripuraa.
- Paavalin vastaus:
- Kristuksessa kaikki ovat yhtä:
 - "Ei ole enää kreikkalaista eikä juutalaista, ympärileikattua eikä ympärileikkaamatonta, barbaaria, skyyttää, orjaa eikä vapaata, vaan Kristus on kaikki ja kaikissa." (Kol. 3:11).
 - Kristuksen ruumiissa sosiaaliset ja kulttuuriset erot menettävät merkityksensä, ja jokainen uskova on yhtä arvokas.
- Rakkaus yhdistää:
 - "Kaiken tämän lisäksi pukekaa yllenne rakkaus, joka on täydellisyyden side." (Kol. 3:14).
 - Rakkaus on seurakunnan elämän keskeinen piirre ja se yhdistää uskovia.

YHTEENVETO KIRJEEN SANOMASTA

- Kristuksen ylivertaisuus ja riittävyys
 - Paavali korostaa, että Kristus on kaiken luodun Herra ja kaiken täyteen lähde. Hänen kautta on luotu kaikki, ja Hänessä asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti (Kol. 1:15-20; 2:9-10). Kristus yksin riittää pelastukseen, eikä Hänen rinnalleen tarvita mitään muuta, kuten filosofisia oppeja, juutalaislain sääntöjä tai mystisiä välittäjiä.
- Varoitus harhaopeista ja ihmisten perinteistä
 - Paavali varoittaa seurakuntaa tyhjistä ja pettävästä opeista, jotka perustuvat ihmisten perinteisiin ja maailman alkeisvoimiin (Kol. 2:8). Hän kumoaa ajatuksen siitä, että rituaalit, säädökset tai enkelien palvonta voisivat täydentää pelastusta. Kristuksessa uskovilla on täyteys, ja heidän hengellinen elämänsä tulee rakentua Hänen varaansa (Kol. 2:16-23).
- Uusi elämä Kristuksessa
 - Paavali kehottaa uskovia elämään uutta elämää, joka on juurtunut Kristukseen. Tämä tarkoittaa vanhan syntisen luonnon riisumista ja uuden, Kristuksen kaltaisen ihmisyyden pukemista (Kol. 3:1-17). Uskovien tulee etsiä sitä, mikä on ylhäällä, elää rakkaudessa, säilyttää yhteys ja yhtenäisyys sekä heijastaa Kristuksen valtaa ja armoa jokapäiväisessä elämässään.

”KOTITEHTÄVÄKSI” OMAAN POHDINTAAN

- Mikä on Kristuksen asema elämässäni?
 - Paavali korostaa, että Kristus on kaiken Herra ja täyteen lähde. Onko Hän elämässäni ykkössijalla, vai luotanko muihin asioihin, kuten omaan tai yhteisöni viisauteeni, sääntöihin tai ulkoisiin rituaaleihin?
- Miten tunnistan ja torjun harhaopit?
 - Mitkä asiat saattavat tänä päivänä yrittää vähentää Kristuksen merkitystä elämässäni, ja miten voin suojautua tyhjiltä ja pettävilä viisauden opeilta?
- Millä tavalla elän uutta elämää Kristuksessa?
 - Olenko riisunut pois vanhan elämäni käytännöt, kuten itsekeskeisyyden, vihan ja katkeruuden, ja pukeutunut uuteen, Kristuksen kaltaiseen ihmisyyteen?
- Miten säilytän hengellisen yhteyden seurakunnassa?
 - Elänkö rakkaudessa ja sovussa muiden uskovien kanssa? Näkyvätkö armollisuus ja anteeksiantamus elämässäni?
- Miten keskityn siihen, mikä on ylhäällä?
 - Etsinkö elämässäni ensisijaisesti hengellisiä asioita ja Jumalan tahtoa, vai olenko liian kiinni maallisissa huolissa ja tavoitteissa?

KÄYTÄNNÖN HARJOITUKSIA ARKEEN

- Vahvista päivittäistä yhteyttä Kristukseen:
 - Lue ja mietiskele Jumalan sanaa päivittäin, erityisesti tekstejä, jotka korostavat Kristuksen ylivertaisuutta, kuten Kol. 1:15-20. Käytä rukoustaikana aikaa ylistykseen ja luota Kristuksen riittävyteen jokaisessa tilanteessa.
- Kehitä hengellistä erottelukykä:
 - Tutki ja arvioi huolellisesti, mitä opetuksia seuraat ja millaisia vaikutteita otat vastaan. Pyydä Jumalalta viisautta tunnistaa totuus harhojen keskellä.
- Harjoita uuden ihmisyyden elämistä:
 - Tee konkreettinen lista asioista, joista haluat luopua (esim. viha, kateus, itsekkyyys) ja rukouksessa sitoudu elämään Kristuksen esimerkin mukaan, vaatien ylläsi armollisuus, nöyryys ja rakkaus (Kol. 3:12-14).
- Rakenna yhteyttä seurakunnassa:
 - Etsi tapoja edistää seurakunnan yhteyttä, esimerkiksi osallistamalla ryhmätoimintaan, tukemalla lähimmäisiäsi käytännön rakkauden teoin ja olemalla valmis antamaan anteeksi muille.
- Keskity iankaikkisiin arvoihin:
 - Mieti, miten voit jokapäiväisissä valinnoissasi priorisoida hengellisiä asioita. Järjestä elämäsi niin, että rukous, Raamatun tutkiminen ja palveleminen saavat tilaa kiireiden keskellä.